

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Podpis dětí v předškolním věku

Autorka práce: Julie Medová

Vedoucí práce: PhDr. Ida Viktorová, Ph.D.

Bakalářská práce Julie Medové reaguje na aktuální zájem výzkumů v tematicke pregramotnosti a rané gramotnosti. Pro pedagogickou, poradenskou, ale i vývojovou psychologii lze považovat fenomén vlastního podpisu za tradiční, ale stále vysoce aktuální.

Studentka se drží klasického uspořádání, kdy nejprve představí popisovaný fenomén z přehledového hlediska a v druhé části se věnuje empirickému problému. V teoretické části jsou obsažena témata, která relevantně souvisí se zaměřením práce, teoretická část obsahuje 5 kapitol. Osobně bych méně prostoru věnovala úvodní kapitole o vývojové etapě a socializačních činitelech, akcent a těžiště by měl být v představení konceptů rané gramotnosti.

Řazení kapitol vykazuje logickou posloupnost, až na rozsah prvních dvou kapitol, působí přehledným dojmem. Úvodní teoreticko-přehledové kapitoly komunikují s empirickou částí práce. Jednotlivé koncepce, teorie jsou prezentovány jasně, přehledně. Studentka však mohla prokázat více kritické dikce, která by lépe prokázala, jak dokáže analyticky s odbornou literaturou pracovat. Také bych očekávala menší podíl sekundárních citací, zvláště u teorie Fereirové. Za obohacující považuji kapitolu 3.5 o dalších výzkumech vývoje podpisu, kterou vidím jako inovativní.

V empirické části studentka prokázala dostatečnou znalost metodologického zázemí, i přiměřenou míru úrovně prezentace a interpretace dat. Postrádám však ucelenější a explicitnější definice výzkumných otázek, v metodologické kapitole jsem je nenašla. Implicitně jsou popsány v cílech výzkumu.

Výslednou práci s daty hodnotím jako standardní. Autorka strukturuje jednotlivé kategorie posloupně, čtenář se v textu dobře orientuje, tabulky s daty jsou přehledné, možná bych ještě kromě četností výskytu přidala pro snadnější orientaci vyjádření v procentech. Výběr ukázek podpisů, které jednotlivé subkategorie ilustrují, jsou vhodné a citlivě vybrané. Jen z formálního hlediska chybí jejich označení (např. Obr. č.1, apod.). Studentce se podařilo identifikovat 3 skupiny respondentů z hlediska stádia jejich vývoje podpisu, dále pak sledovala, zda u této cílové skupiny můžeme potvrdit teorii Nuttina o preferenci písmen z

vlastního jména. Popisované výsledky vnímám jako zajímavé, přesvědčivé, dobře strukturované. V závěru jsou dobře shrnuté.

K empirické části mám otázku k odůvodnění volby výzkumného vzorku. Práce nese název "Podpis dětí v předškolním věku" a studentka pracovala s dětmi na počátku povinné školní docházky. Jaké měla důvody pro tuto volbu? Myslí si, že by k podobným výsledkům dospěla, pokud by stejný výzkum realizovala v závěru jejich docházky do mateřské školy?

Dále mám ještě dotaz k tabulce č. 4 na s. 36-37. Autorka zde pojednává o počtech dětí, které umí napsat jméno matky a otce, ale chybí mi zde ještě zmínka, zda se našlo nějaké dítě, které by umělo do pracovního listu napsat jméno i příjmení obou rodičů. K této části výzkumu pak směřuje ještě jedna moje poznámka. V pracovním listě (příloha č. 1) je v prvním úkolu uvedeno, že děti mají napsat své jméno a příjmení. U úkolu, kde mají napsat jméno otce a matky je však uvedeno, aby napsali celé jméno. Moje úvaha směřuje k tomu, zda to pro děti nemůže být matoucí, zda si pod pojmem celé jméno nepředstavovali například spisovné křestní jméno rodičů, oproti tomu, jak mohou jejich jména znát hovorově, domácky, apod. Dostaly děti k vyplnění i ústní instrukci, že má jít o křestní jméno a příjmení?

Vzhledem k zveřejnění jmen dětí i třídních učitelek bych do textu zakomponovala subkapitolu o etických souvislostech výzkumu, minimálně příjmení dívky a chlapce na pracovním listu mohlo být začerněné. Byť se výzkum nezabýval velmi citlivými tématy, přesto by etická složka výzkumu mohla být alespoň minimálně reflektována a ponechání celých jmen odůvodněno.

Z jazykového hlediska je práce psaná srozumitelně, s adekvátní odbornou dikcí. Vážnější gramatické chyby či překlepy jsem nezaznamenala.

Práce naplňuje parametry pro daný typ absolventské práce, je dodržen požadovaný rozsah textu a obsahuje veškeré povinné součásti práce.

Bakalářskou práci Julie Medové doporučuji k obhajobě.